

СПАДЩИНА

Останнім часом у газетах, особливо по телебаченню, тільки й розмов, що про політику. Це, звичайно, актуально, однак трохи вже набридло.

Рівне в час "розквіту" окупаційної влади. 1942 рік.

Як уміло підмітив один персонаж кіноіндустрії, "дуракаваляние". Тільки це про театр. А втім, різниці нема, і там, і там працюють лицеміри. Шкода тільки, що дурнями, як завжди, виходимо ми з вами. Але не будемо про наболіле, бо й ця мова стане сумною і нецікавою. Отож хочу започаткувати серію про цікаве культурно-історичне явище - колекціонерів. Хоча не стільки про них, як про їхні колекції, що зазвичай буває справою всього життя. Одні "збирають", як кажуть, за каталогом, іншим просто подобаються речі, пов'язані з якоюсь історичною чи культурною добою або подією. Є й ті, хто на цьому заробляє. Зрештою, від цього ніде не дітися, бо колекціонування вимагає певних капіталовкладень. Хтось скаже, що це - хвороба, і деякою мірою матиме рацію. Я особисто бачив, як один пенсійного віку чоловік віддавав кілька сотень гривень за предмет свого колекціонування, а на собі мав подерті черевики, або їхали з Харкова до Рівного, ще й везли обладнання, щоб засканувати давнє фото, бо купити його не могли. Предметами колекції можуть бути як банальна, на перший погляд, монетка чи поштова марка, так і предмети зовсім звичайні. Наприклад, гасові ліхтарі, замки, ключі до них, керамічні вироби, археологічні знахідки, пивні чи апетечні пляшечки, старовинний одяг, посуд, речі релігійного вжитку. Є ще й такі колекції, які належать певній місцевості. Обирають місто або селище, і вишукують все, що з ними пов'язано: географічні мапи, листівки, давні фото, печатки, штампи, документи відомих людей того міста чи села. Ще збирають книги, іграшки, газети, військові речі часів першої чи другої світових воєн, хто - німецькі, а хто - радянські. Усі ці речі можна знайти в антикварних магазинах, власники яких, як правило, колекціонери. Інакше - просто неможливо: справа вимагає не тільки грошей та спритності, а й немалих знань. Про все це тепер можна довідатися завдяки мережі Інтернет, та й то, коли знати, де шукати. А раніше треба

парку ім. Т.Г. Шевченка, а "головний" клуб - у Києві. Раз на місяць сюди з'їжджаються ті, хто колекціонує, і ті, хто

що це - хвороба, і деякою мірою матиме рацію. Я особисто бачив, як один пенсійного віку чоловік віддавав кілька сотень гривень за предмет свого колекціонування, а на собі мав подерті черевики, або їхали з Харкова до Рівного, ще й везли обладнання, щоб засканувати давнє фото, бо купити його не могли. Предметами колекції можуть бути як банальна, на перший погляд, монетка чи поштова марка, так і предмети зовсім звичайні. Наприклад, гасові ліхтарі, замки, ключі до них, керамічні вироби, археологічні знахідки, пивні чи апетечні пляшечки, старовинний одяг, посуд, речі релігійного вжитку. Є ще й такі колекції, які належать певній місцевості. Обирають місто або селище, і вишукують все, що з ними пов'язано: географічні мапи, листівки, давні фото, печатки, штампи, документи відомих людей того міста чи села. Ще збирають книги, іграшки, газети, військові речі часів першої чи другої світових воєн, хто - німецькі, а хто - радянські. Усі ці речі можна знайти в антикварних магазинах, власники яких, як правило, колекціонери. Інакше - просто неможливо: справа вимагає не тільки грошей та спритності, а й немалих знань. Про все це тепер можна довідатися завдяки мережі Інтернет, та й то, коли знати, де шукати. А раніше треба

було вишукувати і перечитувати стоси літератури. Справжньому колекціонеріві як повітря необхідне постійне спілкування. Тож "фанати" регулярно збираються в так звані "клуби", де можна щось купити, продати чи обмінятися або просто поспілкуватися "на тему". Такі клуби є в усіх обласних центрах. Наприклад, у Рівному щонеділі "тусуються" в

парку ім. Т.Г. Шевченка, а "головний" клуб - у Києві. Раз на місяць сюди з'їжджаються ті, хто колекціонує, і ті, хто заробляє на них. Більшість колекціонерів, як може хтось подумати, не з тих, хто щось фанатично збирає, купляє, міняє. Вони, радше, - історики за фахом, які досконально вивчають тему свого захоплення, або історики в душі, які інколи професійніші за дипломованих.

Минувшина Рівного лишила нам чимало цікавих свідчень або просто предметів, століть, ми "ходимо" по ще не знайдених експонатах. Так, скажімо, навесні цьогогоріч будівельники, котрі працювали на місці сучасного торговельного центру "Злата Плаза", знайшли в землі звичайний, на перший погляд, керамічний каламар, яким ще в молодших класах користувалися наші батьки. Незвичність його - напис чорного кольору "Рейхканцелярія Рівне 1942 рік" із гербом третього рейху. Отже, можливо, сам Еріх Кох, намісник окупованої України, писав із неї листи своїм "фрейлін" у Німеччину. Сподіватися, що будівельники віднесли раритет до краєзнавчого музею, наївно, не ті тепер часи. Тож каламар опинився в найближчому антикварному магазині. Там, на відміну від музею, платять відразу. А вже згодом чорнильниця потрапила до рук Олександра Литвинчука, знаного колекціонера старожитностей Рівного, звісно не за малі гроші.

У статтях цієї рубрики плануємо зупинитися на найцікавіших колекціях і, можливо, колекціонерах. Це речі нероздільні, дивитися на них окремо - некоректно й для когось, навіть, образливо.

P.S. Шановні читачі! Ми будемо раді почути про цікаві колекції або просто предмети, що розповідають про історію нашої області. Знаємо напевне, що скрізь є ентузіасти, які організують музеї: сільські, шкільні, приватні. Тож просимо вас до співпраці. Зателефонуйте авторіві цих рядків: (067) 837-58-49, або в редакцію газети.

Михайло БАЛАНОВИЧ
Статтю підготовлено за сприяння міської громадської організації "Товариство колекціонерів антикваріату давнього міста".
м.Рівне, вул. Соборна, 190.

